

Lokalförsörjningsplan 2026-2035

Ale kommun

Antagen av Kommunfullmäktige
Ansvarig förvaltning:
Ikraftträdande
Giltighetstid
Revideras
Diarienummer

2024-12-16 § 255
Serviceförvaltningen
2025-01-01
Gäller ett år efter beslut om antagande
Senast ett år efter antagande
KS 2024/1541

Ansvarig handläggare

Lokalstrateg, Serviceförvaltningen

Lokalförsörjningsplan för Ale kommun 2026-2035 har tagits fram av lokalförsörjningsenheten i samarbete med beredningsgrupp lokaler. Arbetet har letts av lokalstrateg Helena Bokvist i samarbete med medarbetare från övriga förvaltningar.

Underlag för lokalförsörjningsplanen är:

KF verksamhetsplan med budget för 2024. Ale kommun.
Planerat bostadsbyggande Ale kommun 2024-2028,
Befolkningsprognos 2024-2035 Ale kommun
Behovsanalys för lokaler, 2026-2035 Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott
Behovsanalys gällande lokaler 2026-2035 Samhällsbyggnadsnämnden,
Behovsanalys lokaler Servicenämnden 2026-2035
Behovsanalys för lokaler och bostäder 2026-2035 Socialnämnden,
Behovsanalys för lokaler 2026-2035 Utbildningsnämnden
Lokalbehovsanalys Kommunstyrelsen 2026-2035

Samtliga foton är hämtade från Ale kommuns bildbank om inte annat anges.

Innehåll

Lokalförsörjningsplan 2026-2035.....	1
Ale kommun.....	1
1 Sammanfattning	5
2 Lokalförsörjningsplan Ale kommun	6
2.1 Riktlinjer för lokalförsörjning	6
2.2 Uppdrag till servicenämnden	7
2.3 Process för lokalförsörjningsplan.....	7
2.4 Projektplan verksamhetslokaler.....	7
2.5 Koppling till andra dokument.....	7
3 Planerat bostadsbyggande.....	9
4 Befolkningsprognos	10
5 Lokalbestånd.....	12
5.1 Planerat underhåll.....	13
6 Strategiska behov	15
6.1 Strategisk och taktisk planering	15
6.2 Ramprogram	15
6.3 Lokalbank.....	15
7 Verksamheternas framtida behov	16
7.1 Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott	16
7.1.1 Basverksamhet	17
7.1.2 Fritid.....	17
7.1.3 Kulturverksamhet.....	17
7.1.4 Allmänskultur	18
7.1.5 Bibliotek	18
7.1.6 Öppen ungdomsverksamhet	18
7.1.7 Fältenheten	19
7.2 Kommunstyrelsen	20
7.3 Samhällsbyggnadsförvaltningen.....	21
7.4 Serviceförvaltningen.....	22
7.5 Socialförvaltningen	23
7.5.1 Särskilt boende för äldre.....	23
7.5.2 Bostad med särskild service för personer med funktionsvariation.....	24
7.5.3 Daglig verksamhet för personer med funktionsvariation	25
7.5.4 Korttidsvistelse och korttidstillsyn	25

7.5.5 Träffpunkt och boendestöd	26
7.5.6 IFO – individ- och familjeomsorg	26
7.5.7 Verksamhetsområde Myndighet och specialiststöd	26
7.5.8 Ordinärt boende, hemtjänstens personal	27
7.6 Utbildningsförvaltningen	28
7.6.1 Placeringsområden	28
7.6.2 Förskola	28
7.6.3 Förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och fritidsklubb	29
7.6.4 Grundskola	29
7.6.5 Gymnasium	30
7.6.6 Vuxenutbildning	31
8 Uppföljning	32
8.1 Surte	32
8.2 Nödinge	32
8.3 Alafors	33
8.4 Älvängen	33
8.5 Akuta behov	33
9 Samtliga behov	34

I Sammanfattning

Ale kommuns lokalförsörjningsplan 2026-2035 (LFP) redogör för kommunens lokalbehov och anger riktningen för investeringar i verksamhetslokaler under en tioårsperiod. Planen visar vilka behov som ingår i den långsiktiga planeringen. I LFP görs inga prioriteringar utan det görs i ett senare skede efter det att planen har antagits. Lokalförsörjningsplanen beslutas av kommunfullmäktige (KF).

Befolkningsprognosen används som planeringsunderlag för kommunens budget, lokalplanering och byggnation av förskolor, skolor och äldreboenden. Det pågår flera större omvärldsförändringar som påverkar prognosens utfall så som covid-19, kriget i Ukraina, lågkonjunktur och tillfälligt avstannat bostadsbyggande.

Enligt prognos kan Ale kommun vänta sig en befolkningsökning med ca 0,22 % under 2024. Förra året, 2023, var ökningen 0,16 %. I Ale kommun, har fruktsamheten skrivits ner de närmsta åren. Låga födelsetal påverkar prognostiserat antal förskolebarn som väntas öka marginellt på 5 års sikt, men öka mer på 10 års sikt.

Det låga födelsetalet påverkar planering av skolor och förskolor och måste följas upp kontinuerligt så att kommunen nyttjar befintliga lokaler på bästa sätt och att tillfälliga lösningar undviks i mesta möjliga mån.

Andelen äldre, det vill säga åldersgruppen 80+ beräknas fortsätta öka vilket beror på stora födelsekullar under 40-talet.

2 Lokalförsörjningsplan Ale kommun

Ale kommuns lokalförsörjningsplan 2026-2035 (LFP) redogör för kommunens lokalbehov och anger riktningen för investeringar i verksamhetslokaler under en tioårsperiod. Planen visar vilka behov som ingår i den långsiktiga planeringen. Lokalförsörjningsplanen beslutas av kommunfullmäktige (KF).

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvsdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

Lokalplaneringsarbetet verkar för ändamålsenliga verksamhetslokaler som bidrar till hög produktivitet samt är tillgängliga och attraktiva. Kommunens lokaler ska användas effektivt och miljöpåverkan ska vara låg. Behovet av lokaler varierar över tid. Lokalplaneringsarbetet innebär att aktivt försöka förutse behovet av lokaler, anpassa lokalbeståndet till förväntat behov och undvika kostnader för outnyttjade lokaler.

Tillväxten i Ale kommun ställer krav på en långsiktig planering för att behålla och hållbart utveckla kommunal service för bland annat äldreboende, bostäder med särskild service, förskolor, skolor, kultur och föreningsliv. God framförhållning behövs för att kunna finansiera, utveckla och leverera lokaler till invånare och medarbetare samt möta krav på förändrad service i rätt tid.

Ale kommuns vision för perioden 2024-2031:

Ett Ale. I Ale skapar människor, föreningar och företag möjligheter och framtiden tillsammans i ett sambälle där vi gemensamt tar ansvar. Mellan skog och älv växer vi med en storslagen småskalighet där småstadens fördelar bevaras. Ett pärlband av orter, var och en unik, här finns en plats för alla. Här har vi nära till varandra, naturen och stadens brus. Ale – Sveriges längsta småstad.

2.1 Riktlinjer för lokalförsörjning

Investeringar i lokaler är långsiktiga åtgärder som kommer att påverka kommunen under lång tid. Ale kommun är en kommun i tillväxt vilket ställer krav på ändamålsenliga lokaler och god framförhållning i planering. För att undvika tillfälliga och mer kostsamma lösningar är det därför viktigt att planeringen av kommunens lokalbehov så långt det är möjligt ligger på en tidshorisont om 10 år.

Kommunens lokaler ska användas så effektivt som möjligt och bidra till en hållbar utveckling. För att få god lokalplanering och lokaleffektivitet behövs tydliga och gemensamma riktlinjer för hur arbetet ska bedrivas.

Ale kommun skall i all lokalförsörjning arbeta för en ändamålsenlig, attraktiv, sund och säker verksamhetsmiljö som bidrar till hög produktivitet. Kommunens lokaler ska användas effektivt och den negativa miljöpåverkan ska vara låg

Nytt styrdokumentet som beslutats av kommunfullmäktige i september 2023, KF 2023§138, ”Riktlinjer för lokalförsörjning inom Ale kommun” är reviderat utifrån servicenämndens uppdrag att ansvara för hela processen från lokalförsörjningsplan till färdig lokal.

Kommunfullmäktige antog 2017 (Dnr KS.2017.181) mål och strategier för lokalförsörjning i Ale kommun. I denna framförs bland annat flexibla lösningar för att möta demografiska variationer, kommunens nybyggda lokaler ska ha minst två möjliga användningsområden, tidig planering med detaljplan och projektering för att möta förväntad exploateringstakt i kommunen, avveckling av

lokaler som på sikt är för dyra att renovera och driva liksom ett långsiktigt perspektiv på hållbarhet när ställning tas till om en lokal ska renoveras eller om nybyggnad är ett bättre alternativ.

2.2 Uppdrag till servicenämnden

Antagen lokalförsörjningsplan utgör ett uppdrag från kommunfullmäktige till servicenämnden att utreda, presentera och genomföra lösningar för lokalbehoven i samverkan med verksamheterna. Lokalförsörjningsplanen utgör en samlad beställning till servicenämnden som efter antagande är ansvarig processägare.

Kommunfullmäktige antog 2024-03-04 Lokalförsörjningsplan 2025-2034 (LFP). I denna är ingen prioritering gjord, utan samtliga behov som redovisats av förvaltningarna är presenterade i sin helhet.

2.3 Process för lokalförsörjningsplan

Nedan beskrivna steg är en sammanfattning av de viktigaste stegen i lokalförsörjningsprocessen. Läs mer om hela processen i dokumentet ”Riktlinjer för lokalförsörjning”

Steg 1 Processen för lokalförsörjningsplanen startar med att lokalförsörjningsenheten beställer en lokalbehovsanalys av samtliga förvaltningar som beskriver respektive förvaltnings lokalbehov för de kommande tio åren. Underlag för analyserna är bland annat politiska beslut, framtida behov utifrån planerat bostadsbyggande, befolkningsprognos och befintlig lokalkapacitet. Respektive förvaltnings nämnd beslutar därefter att godkänna sin lokalbehovsanalys.

Steg 2 Lokalbehovsanalyserna används som underlag när lokalstrateg på lokalförsörjningsenheten sammanställer samtliga verksamheters behov i en kommunövergripande lokalförsörjningsplan. Beredningsgrupp lokaler godkänner därefter lokalförsörjningsplanen innan den går vidare till förvaltningsledningen för yttrande och beslut att lämna den vidare till servicenämnden.

En sammanställning av samtliga lokalbehov presenteras under rubrik 9.

Steg 3 Servicenämnden godkänner lokalförsörjningsplanen som därefter skickas vidare till kommunstyrelsen och slutligen kommunfullmäktige för beslut om antagande.

Steg 4 Efter att lokalförsörjningsplanen antagits av kommunfullmäktige återgår den till serviceförvaltningen och lokalförsörjningsenheten för en strategi-, konsekvens- och rimlighetsanalys (SKOR), av de olika behoven. Servicenämnden godkänner prioriteringarna vilka utgör underlag för den investeringsbudget som beslutas i KS och KF. Lokalförsörjningsplanen revideras årligen.

2.4 Projektplan verksamhetslokaler

Lokalförsörjningsenheten tar efter att investeringsbudgeten beslutats i kommunfullmäktige fram en projektplan för verksamhetslokaler som åskådliggör varje enskilt projekts status fram till färdigställande eller avslut. Projektplanen är ett levande dokument som kan revideras under året utifrån ändrade förhållanden

2.5 Koppling till andra dokument

Ale kommuns verksamhetsplan med budget 2023, är det överordnade styrande dokumentet.

Utöver detta finns Mål och strategier för lokalförsörjning i Ale kommun, KF 2017 §104 och Riktlinjer för lokalförsörjning, KF 2023§138. Den förstnämnda ingår i serviceförvaltningens utvecklingsuppdrag att se över.

De stödjande dokumenten som har använts som underlag vid framtagandet av lokalförsörjningsplanen är Planerat bostadsbyggande Ale kommun 2024-2028, Befolkningsprognos 2024-2035 och Behovsanalyser för lokaler för nämnderna KS-KF, KS, SB, SERN, SN samt UBN.

3 Planerat bostadsbyggande

Planerings- och exploateringsenheten inom samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram Planerat bostadsbyggande Ale kommun 2024-2028 upprättad 2024-003-08. Underlaget ligger till grund för Ale kommuns befolkningsprognos.

Planerat bostadsbyggande redovisar en möjlig utbyggnadsvolym om totalt 555 bostäder under planeringsperioden 2024-2028. Detta kan jämföras med att för perioden 2023-2027 redovisades en möjlig utbyggnadsvolym om 795 bostäder. Flertalet större utbyggnadsprojekt har skjutits framåt i tiden och som exempel kan nämnas 365 bostäder i Nödinge som skulle stå klara för inflytt 2027 nu redovisas som 53.

Delområde	2024		2025		2026		2027		2028		Per delområde
	s	f	s	f	s	f	s	f	s	f	
Surte		14									14
Bohus											0
Nödinge	2		2		2		2	45	2	170	225
Nol		10									10
Alafors						6		6		20	32
Älvängen	2		2		2		2	129	2	88	227
Skepplanda	2		2		2		2		2		10
Alvhem	1		3		1		1		16		22
Starrkärr Kilanda Ryd	2		2		2		2		2		10
Hålanda	1		1		1		1		1		5
Småhus/ flerbostadshus	10	24	12	0	10	6	10	180	25	278	555
Totalt beräknat byggande	34		12		16		190		303		

Tabell 1. Planerat bostadsbyggande i antal bostäder för respektive delområde och år. Källa: Planerat bostadsbyggande Ale kommun 2024-2028, Ale kommun.

Total summa	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
	34	12	16	190	303	315	514	436	405	337	313	346

Tabell 2. Planerat bostadsbyggande per år för Ale kommun, 2023-2034. Källa: Planerat bostadsbyggande Ale kommun 2023-2027, Ale kommun.

Antalet bostäder som ingår i planerat bostadsbyggande är säkrast de närmaste fem åren. Därefter är det många osäkerheter kring byggande samt konjunkturen, vilket påverkar prognosens osäkerhet på lång sikt.

4 Befolkningsprognos

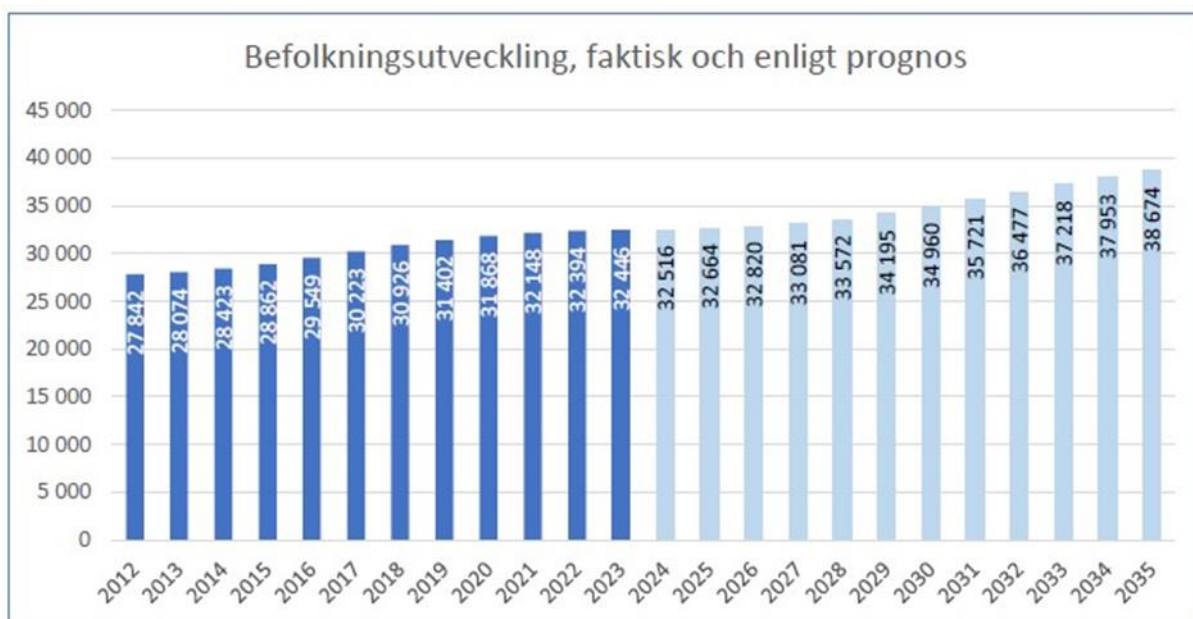
Befolkningsprognosen används som planeringsunderlag för kommunens budget, lokalplanering och byggnation av förskolor, skolor och äldreboenden. En befolkningsprognos är alltid behäftad med en viss osäkerhet, men prognoser är i nuläget osäkrare än vanligt. Detta beror på att det pågår flera större omvärldsförändringar som påverkar utfallet, så som kriget i Ukraina, lågkonjunktur och tillfälligt avstannat bostadsbyggande.

Kommunprognosen var på totalen träffsäker. Enligt prognos skulle folkökningen i kommunen under 2023 vara 94 personer men ökningen blev 52 personer, dvs. 42 personer färre. Antalet födda blev färre än prognos, vilket berodde på att det likt föregående år föddes historiskt få barn i hela Sverige, men även i åldrarna 1–5 och 25–30 avviker folkmängden från vad som prognosticerades.

Enligt prognos kan Ale kommun vänta sig en befolkningsökning med ca 0,22 % under 2024. Förra året, 2023, var ökningen 0,16 %. Enligt delårsprognos som redovisats i augusti 2024, ser prognosticerad ökning om 0,22% att stämma överens med tidigare prognos.

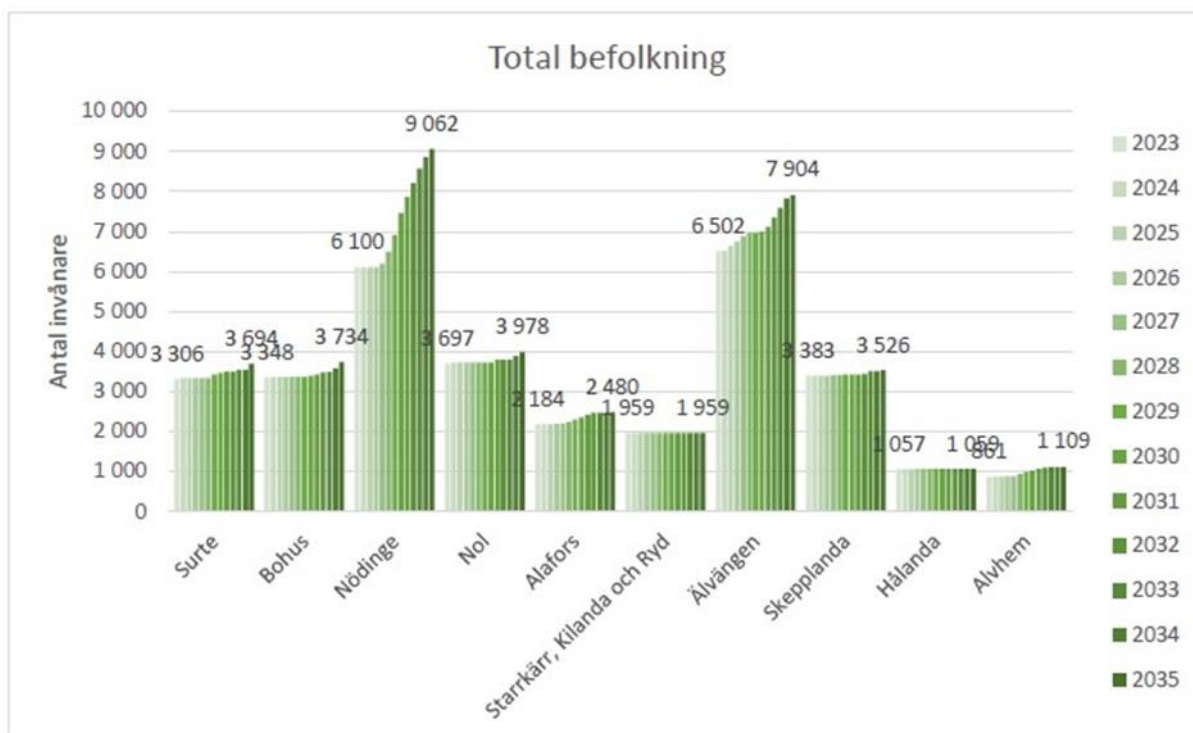
Kommunen står i likhet med många andra kommuner inför fortsatt låg tillväxt de närmsta åren, till följd av lågkonjunkturen och kraftigt inbromsat bostadsbyggande. Konjunkturinstitutet prognosticerar i mars 2024 att svensk ekonomi, om än långsamt, börjar växa igen under 2024 men att arbetsmarknaden samtidigt försvagas med högre arbetslöshet som toppar i slutet av året. Samtidigt prognosticeras löner stiga snabbare än priser, vilket innebär att reallönerna börjar stiga igen. Reallönerna har dock minskat kraftigt de senaste två åren.

När lågkonjunkturen väl är över, vilket den bedöms vara 2026, kommer bostadsbyggandet åter komma i gång men det krävs då ett antal år för bostäderna att färdigställas. I nuläget vet ingen när efterfrågan på bostadsmarknaden kommer åter, men enligt konjunkturinstitutets senaste rapport bedöms lågkonjunkturen inte vara över förrän 2026. Därefter behövs ett antal år innan bostäder kan färdigställas. I nuvarande prognos bedöms mängden nytillkomna bostäder öka runt 2028–2029. Detta kan komma att revideras i nästkommande års prognos.

Diagrammet visar faktisk befolkningsutveckling och enligt prognos.

Förra årets prognos gjorde en bra skattning för de flesta delområden i kommunen. Delområdesprognosen präglas liksom kommunprognosen av framflyttat bostadsbyggande och därmed inflyttning samt låga fruktsamhetstal med färre barn i barntäta områden. Nedanstående diagram visar prognostiserad utveckling i totalbefolkningen per delområde.

5 Lokalbestånd

Totalt disponerar Ale kommuns verksamheter cirka 191 500 kvadratmeter lokalyta varav 74% ägs av kommunen. Resterande 26% hyrs in från externa fastighetsägare. Ale kommuns totala hyreskostnad för verksamhetslokaler och anläggningar uppgår till 216,6 miljoner kronor enligt budget 2024.

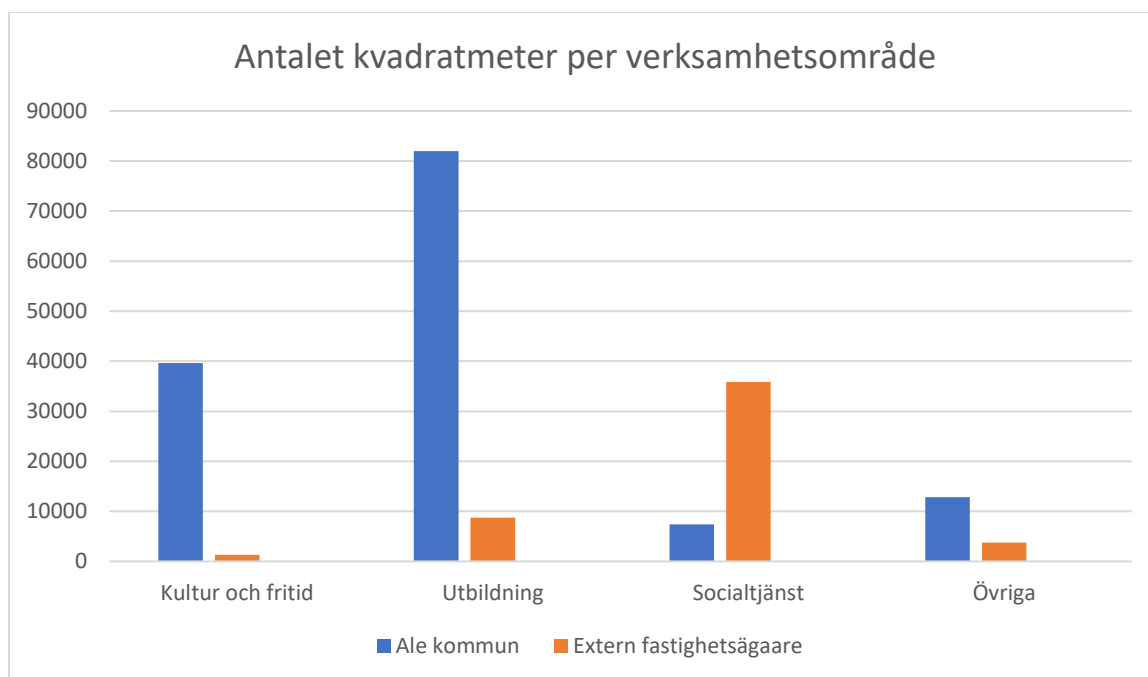

Diagram som visar fördelningen mellan kommunägda lokaler och externt inhyrda i antalet kvadratmeter lokalyta. Diagrammet baseras på uppgifter från Ale kommun, lokalförsljningsenheten 2024.

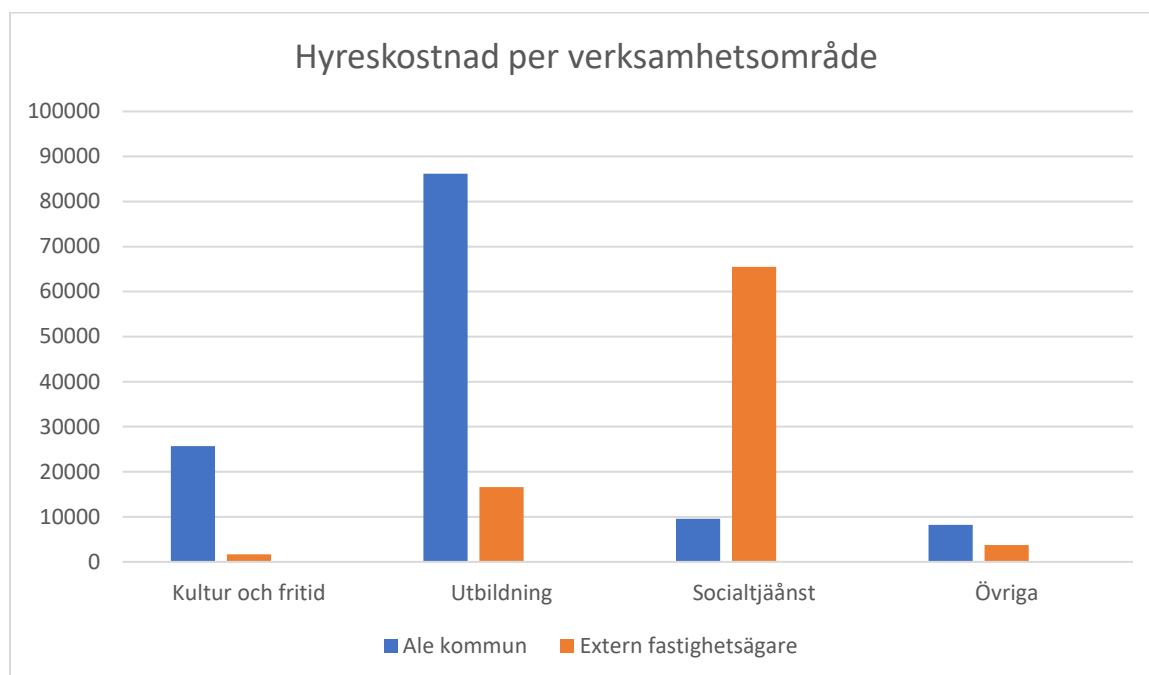
Kultur och fritid hyr cirka 41 000 kvadratmeter varav 3% har en extern fastighetsägare. Den totala hyreskostnaden per år är drygt 27 miljoner kronor enligt budget 2024. Den genomsnittliga hyreskostnaden för internt inhyrda lokaler är 648 kronor/kvadratmeter och år samt för externt inhyrda lokaler 1 269 kronor/kvadratmeter och år.

Socialförvaltningen hyr drygt 43 000 kvadratmeter varav drygt 82% har en extern fastighetsägare. Den totala hyreskostnaden är drygt 75 miljoner kronor enligt budget 2024. Den genomsnittliga hyreskostnaden för internt inhyrda lokaler är 1 288 kronor/kvadratmeter och år samt för externt inhyrda lokaler 1 825 kronor/kvadratmeter och år.

Utbildningsförvaltningen hyr knappa 91 000 kvadratmeter varav cirka 5% har en extern fastighetsägare. Den totala hyreskostnaden är knappa 103 miljoner kronor enligt budget 2024. Den genomsnittliga hyreskostnaden för internt inhyrda lokaler är 1 050 kronor/kvadratmeter och år samt för externt inhyrda lokaler 1 902 kronor/kvadratmeter och år.

Övriga består av lokaler för förvaltningarna samhällsbyggnad och service samt kommunstyrelsen. Dessa hyr cirka 16 600 kvadratmeter varav drygt 22% har en extern fastighetsägare. Den totala hyreskostnaden 12,5 miljoner kronor enligt budget 2024. Den genomsnittliga hyreskostnaden för

internt inhyrda lokaler är 640 kronor/kvadratmeter och år samt för externt inhyrda lokaler 1 170 kronor/kvadratmeter och år.

Diagrammet visar hyreskostnad och kostnadsfördelning för verksamhetslokaler. Diagrammet baseras på uppgifter från lokalförslingsenheten och budget 2024.

5.1 Planerat underhåll

Det planerade underhållet syftar till att upprätthålla ändamålsenliga lokaler och förvalta kommunens materiella anläggningstillgångar på ett effektivt sätt.

Underhållsbehovet av kommunens lokaler kan delas upp i två kategorier. Dels lokaler som oförändrade bedöms användas under lång tid framöver, dels lokaler där det planeras för en förändring. Förändringen kan vara utökat lokalbehov som innebär att lokalerna behöver byggas om och till eller ersättas med nya och i denna kategori ingår även lokaler som passerat sin livslängd och därför behöver ersättas med nya.

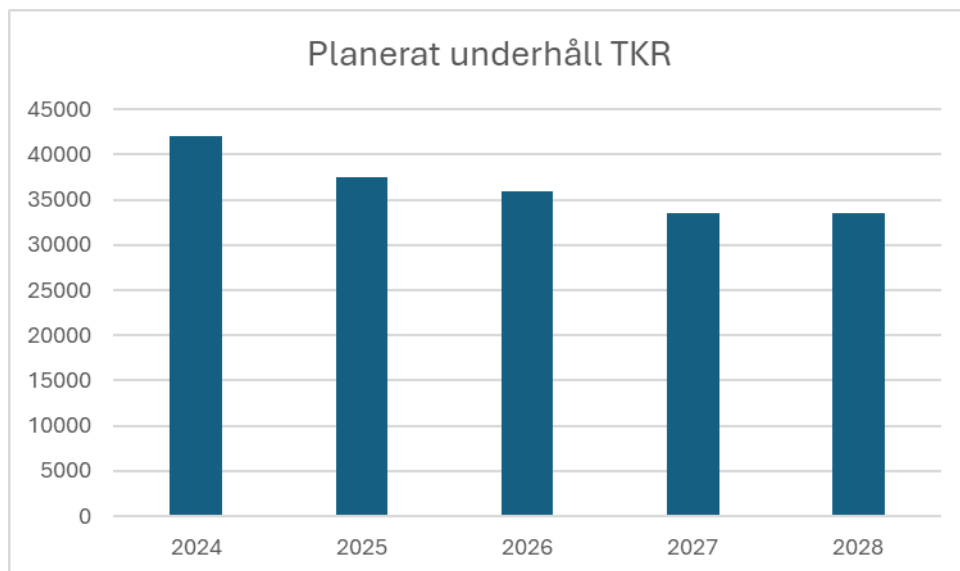
Utifrån en helhetsbild har de lokaler vars framtid inte är oviss generellt underhållits i ett acceptabelt skick medan de lokaler som skall rivras eller utreds inför en eventuell förändring dras med ett eftersatt underhåll. Det eftersatta underhållet är primärt en effekt av att försöka undvika kapitalförstöring vid rivning och därmed har byggnaderna reparerats med driftsmedel när en komponent gått sönder snarare än underhållits med investeringsmedel.

Beståndet är något ålderstiget, som exempel kan sägas medianen för alla ägda byggnaders byggår är 1972.

Underhåll av en fastighet genomförs med investeringsmedel och för att göra rätt insatser i rätt byggnad i rätt tid krävs en övergripande underhållsplan. Under 2021 och 2022 statusbedömdes därför komponenterna i kommunens samtliga lokaler och från 2023 utförs fastighetsunderhåll utifrån en övergripande underhållsplan.

Som ett resultat av att statusbedömningen identifierade ett eftersatt underhåll i delar av beståndet har investeringsmedlen för underhållet ökat succesivt sedan 2021 med primärt fokus på de lokaler som planeras vara kvar tills vidare. Kulmen för underhållsbudgeten bedöms kunna nås under 2024 och kommer framöver succesivt att minska (i nominella tal sett till 2024 års kostnadsläge).

Underhållsbudgeten uppgår år 2024 till 42 miljoner SEK bortsett från de projekt som lyfts med från år 2023.

6 Strategiska behov

Ale kommun behöver uppdatera och i de fall det saknas ta fram styrdokument, arbetsmetoder, program och utredningar för att få en effektiv och transparent lokalplanering. Vidare även klargöra hur lokalbehov som uppstår eller förväntas uppstå ska tillgodoses och vilka metoder som används i planeringen.

6.1 Strategisk och taktisk planering

En taktisk planering behöver göras för att se om enskilda projekt bör tidigareläggas eller om det finns verksamheter som kan byta lokal för att lösa och genomföra andra behov. Det behövs en taktisk planering för ett flertal områden i kommunen för att få en långsiktig hållbar utveckling av lokaler. En långsiktig planering innebär att markinköp kan göras i strategiskt hållbara lägen, alternativt att servicenämnden förbinder kommunen att köpa eller hyra lokaler av privata exploatörer.

6.2 Ramprogram

Det behöver finnas ramprogram för hur lokaler för kommunal service ska utformas. Syftet med programmen är att skapa vägledning för lokalutformning i om-, till- och nybyggnad för att stärka lokaleffektivitet och likvärdighet.

6.3 Lokalbank

Befintlig lokalbank som redovisar kommunens tillgång till uthyrbar lokalyta både för interna och externt inhyrda är under utveckling. Lokalbanken ska bland annat innehålla information om beläggning, yta och rum, underhållsplan, gränsdragningslista, nuvarande funktion, planlösning och gällande avtal. Informationen ska användas för att underlätta både den långsiktiga planeringen och kortsiktiga förändringar samt vara transparent för verksamheterna.

7 Verksamheternas framtida behov

Samtliga strategiska behov och lokalbehov som lagts fram för perioden 2026-2035 redovisas under rubrik 8. Behoven är dels uppdelade efter ortsspecifika behov, dels behov som inte behöver en specifik lokalisering.

Lokalförsörjningsplanen har tagit hänsyn till delkommunala och regionala behov vilka påverkar lokalbehov i Ale kommun. Behoven finansieras inte av Ale kommun, men de bör samordnas med kommunala verksamheter. Behoven avser lokaler för ambulans, räddningstjänst och Västtrafik.

Underlaget till lokalförsörjningsplanen är nämndernas behovsanalyser. I lokalförsörjningsplanen redovisas dessa sammanfattat. För en mer omfattande beskrivning av verksamheterna och analys, hänvisas till respektive nämnds och utskotts beslutade lokalbehovsanalyser. Utöver verksamhetslokaler finns det bostäder, utomhusanläggningar och driftdepåer.

7.1 Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott

Kultur- och fritidsverksamheten syftar till att erbjuda aleborna möjlighet till en meningsfull fritid genom kulturella upplevelser, bildning, fysisk aktivitet samt trygghet och gemenskap genom socialt engagemang. Verksamheten ska vidare skapa förutsättningar för demokrati, god hälsa och stärkande av identitet. Verksamheten fyller en viktig funktion för invånarna i Ale kommun genom att bland annat erbjuda allmänskultur, bibliotek, idrott- och fritidsverksamhet samt mötesplatser.

Kultur- och fritidsverksamheten ska särskilt anpassas så att barn- och ungdomars behov tillgodoses, oavsett individuella förutsättningar.

Ändamålsenliga lokaler, väl anpassade för verksamheten, måste finnas för att utskottet ska kunna fullgöra sitt uppdrag enligt gällande lagar och politiskt antagna mål.

Kommunstyrelsens kultur- och fritidsutskott ansvarar enligt reglementet för:

- Kommunens kultur- och fritidsverksamhet
- Kommunens folkbibliotek
- Museiverksamhet
- Kulturarv och kulturminnesvård
- Kommunal kulturskola
- Konstnärlig utsmyckning och kommunens konstsamling
- Öppen ungdomsverksamhet
- Fältverksamhet
- Lotterier med mera
- Stöd och avgifter, inom ramen för av fullmäktige beviljade anslag för utskottet, fördela bidrag och stipendier i enlighet med bidrags- och stipendiereglerna fastställda av fullmäktige.

7.1.1 Basverksamhet

Basverksamheten för Kultur- och fritid är

- Utveckling inom kultur- och fritidsverksamhet
- Öppen ungdomsverksamhet
- Fältverksamhet
- Bibliotek
- Allmänskultur
- Kulturskola

7.1.2 Fritid

Idrottshall i Nödinge. I Nödinge finns idag två idrottshallar vilka idag är fullbokade såväl kvällar som helger. Befolkningsprognosen för Nödinge visar på en kraftig ökning inom åldersgrupperna 6-29 år som frekvent nyttjar idrottshallarna varför behovet av ytterligare en hall är stort.

En egen anpassad hall för kampsport i Nödinge är sedan ett par år efterfrågar av föreningslivet.

Klubblokal för fotbollsföreningen i Nol. En större klubblokal skulle ge föreningen möjlighet att utveckla verksamheten med fler sociala aktiviteter samt kunna samnyttjas av andra föreningar och verksamheter och därmed kunna fungera som en mötesplats.

Simhall. Under 2019 byttes reningsverket i Skepplanda simhall vilket då gav en något förbättrad kapacitet samt en förväntad förlängd livslängd på 10–15 år. Eftersom antalet besökare i Skepplanda simhall är såpass hög som den är, (ca 37 000 besökare per år) och hallen är nära sitt kapacitetstak, är det rimligt att utreda huruvida Ale kommun ska ha en simhall även efter 2030.

Fritidsbanken är en verksamhet som lånar ut sport- och friluftsutrustning för en aktiv fritid, allt är gratis. Fritidsbanken flyttade under senare delen av 2023 till Nödinge och hyr idag större och mer ändamålsenliga lokaler och antalet besökare har ökat sedan flytten från Älvängen. Placeringen i Nödinge är dock tidsbegränsad då lokalen sannolikt kommer att rivas för att bereda plats för annan byggnation inom detaljplan Nödinge 38:2, ”Bobollplan”.

7.1.3 Kulturverksamhet

Intresset för kulturskolan är stort och växande. Kulturskolans behov av fler permanenta och anpassade lokaler växer med Ales befolkning. Det är en angelägen fråga för att bibehålla och utveckla verksamheten i takt med kommunens utveckling.

Kulturskolans behov behöver finnas med i nyprojekteringar särskilt vid byggande av nya skolor. Generellt är det av vikt att i nybyggnationer planera för undervisningslokaler. Att hitta former för långsiktigt samnyttjande av lokaler mellan skolan och kulturskolan är viktigt.

Kulturskolans behov behöver finnas med i nyprojekteringar särskilt vid byggande av nya skolor. Generellt är det av vikt att i nybyggnationer planera för undervisningslokaler. Att hitta former för långsiktigt samnyttjande av lokaler mellan skolan och kulturskolan är viktigt.

7.1.4 Allmänkultur

Runt om i kommunen finns scener i Folkets hus, bygdegårdar, Bohus servicehus och Repslagarmuseet. Dock finns det behov av fler scener framför allt i Skepplanda, Surte och Älvängen för att bredda utbudet och ge fler alebor tillgång till kultur i närområdet.

Ale kommun är också i stort behov av en utställningshall, inte minst som ett led i att skapa levande mötesplatser med olika kulturyttringar i fokus.

Nuvarande konstförråd i Nödinge kommunhus är inte tillräckligt stort och det finns behov av ny ändamålsenlig lokal för förvaring av konst.

7.1.5 Bibliotek

Huvudbibliotekets lokaler i Ale Kulturrum är inte längre optimala för ett modernt och framåtsiktande bibliotek. När biblioteket invigdes 1995 var helhetstanken byggd på ett gymnasium med kulturprofil och kulturhustanken var bärande. Den bilden förändrades när byggnaden i stället blev en högstadieskola. Den digitala utvecklingen har också i grunden förändrat biblioteksverksamheten.

Älvängens ”mer-öppna” bibliotek finns idag i Resecentrum i Älvängen. Lokalen ägs av Västtrafik. Redan idag är bibliotekets yta om 180 kvm för liten för lokalsamhällets behov.

7.1.6 Öppen ungdomsverksamhet

Behovet för verksamheten på dagtid är en anpassad lokal i varje kommunal högstadieskola, på ca 50 kvm. . I dagsläget finns en sådan yta på da Vinci-skolan, en lokal är på gång på Aroseniussskolan, men saknas på Bohussskolan.

Kvällstid är mötesplatsen för Öppen ungdom ”(nya) La Plaza” i Älvängen placerad i före detta Aktivitetshuset på Carlmarks väg 4. Det är dock ovisst hur länge verksamheten kan bedrivas där då fastigheten numera finns inkluderad i detaljplan Starrkärr 1:68 (Netto) och kan komma att exploateras eller nyttjas av annan eller för andra ändamål. Därför finns ett behov av att planera för att hitta en motsvarande lokal i Älvängen, där verksamheten kan bedrivas.

Behovet av en större mötesplats i Nödinge än den som finns idag är påtaglig.

Ett alternativ till nya lokaler i Älvängen och Nödinge kan vara en större central mötesplats där all kvällsverksamhet kan bedrivas, samtidigt som lokalen kan samnyttjas dagtid av annan verksamhet, exempelvis pensionärsföreningar.

7.1.7 Fältenheten

Verksamheten sitter idag i tillfälliga lokaler på Rödklövergatan finns här ett behov att säkerställa att likvärdiga lokaler finns tillgängliga när dessa lokaler eventuellt rivs. Lokalen bör finnas i centrala Nödinge alternativt i angränsning till en eventuellt placerad större mötesplats för den öppna ungdomsverksamheten.

7.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande förvaltningsorgan och har enligt kommunallagen (2017:725) ansvar för ledning och samordning av kommunens angelägenheter samt skyldighet att ha uppsikt över verksamhet som bedrivs av nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Styrelsen är kommunfullmäktiges beredningsorgan och förbereder de ärenden som ska tas upp i kommunfullmäktige och ansvarar ytterst för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsens tjänstepersonsorganisation, kommunledningsförvaltningen, arbetar strategiskt och operativt med att leda, utveckla, övervaka och tillse genomförandet av de politiska besluten inom ramen för styrelsens uppdrag. Kommunledningsförvaltningen har cirka 100 medarbetare. Kommunledningsförvaltningen leds av kommunchefen och organiseras från och med 1 juli 2024 i fyra avdelningar (ekonomi, HR, demokrati och invånarservice) samt en säkerhetsenhet direkt underställd kommunchef.

Kommunledningsförvaltningen har sedan 1 juli 2024 en ny organisation. För att säkerställa att inga lokalbehov faller mellan stolarna i lokalbehovsanalysen 2026-2035 hålls större delen av avdelningen för invånarservices behov samman med kultur och fritids övriga behov i kultur- och fritidsutskottets lokalbehovsanalys. I kommunstyrelsens behovsbedömning (denna) ingår därmed enbart kontaktcenters behov från avdelning invånarservice.

Kommunstyrelsens lokalbehov kan sammanfattas i två områden:

- 1) Kontorsarbetsplatser Kommunstyrelsen har behov av kontorsarbetsplatser för ett hundratal medarbetare samt ett tiotal förtroendevalda med hel- eller deltidsuppdrag. Lokalerna ska ha en god arbetsmiljö och god teknisk standard.
- 2) Möteslokaler Tillräcklig tillgång till mötesrum. Generellt finns ett behov av mindre mötesrum som rymmer 1-3 personer, i nära anslutning till kontorsarbetsplatser, men även större mötesrum för avdelningar, projektgrupper etcetera om 10-15 personer behövs. Det finns också behov av lokaler för att säkerställa möten för nämnder och styrelser samt att ha öppna politiska möten för kommunfullmäktige. Nämnder och styrelser har behov av mötesrum som rymmer 20 – 30 personer medan kommunfullmäktige har behov av det dubbla antalet samt tillgång till åskådarplatser. Om möjligt kan dessa lokaler användas till annan verksamhet när lokalerna inte används för möten.

Utöver nuvarande behov för förvaltningen kan utvecklingen av totalförsvaret i Sverige komma att skapa ett lokalbehov där kommunerna kommer att ha ett stort ansvar.

7.3 Samhällsbyggnadsförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar med fysisk planering, bygglov, geografisk information, mark, natur/miljövård, kommun- och verksamhetsutveckling. I uppdraget ingår både långsiktiga strategiska frågor och löpande verksamhetsfrågor. Förvaltningen fullgör även myndighetsutövning enligt främst Plan- och bygglagen, Miljöbalken och Livsmedelslagen.

Samhällsbyggnadsförvaltningens administrativa del som suttit i Alafors kommunhus har under sommaren 2024 flyttat till Järnkontoret i Nödinge. Behov av kontorsplatser anses därmed vara uppfyllt. Ökar personalantal beräknas rymmas inom den nya kontorslösningen.

Ett förvaltningsöverskridande driftskontor för VA-drift, infraenheten och park- och anläggningsenheten finns behov av. Det bör vara lokaliserat i närheten av ett framtida kommunhus.

På driftkontoret, Emmylund, finns idag en farmartank för Hydrerad Vegetabilisk Olja (HVO), ett förnybart drivmedel för dieselmotorer, som ägs av renhållningen men nyttjas av flera verksamheter inom kommunen. Om verksamheten på Emmylund flyttas bör ny placering av farmartank beaktas eller att tanken tas ur bruk.

Utrymme för sopkärl som behöver vara centralt placerat på driftställe.

Arkivlokaler. Det saknas vid flytten till järnkontoret korrekt utformade arkivlokaler som tillgodoser förvaltningens behov. När ett fungerande e-arkiv är på plats minskar också behovet av fysiska arkiv. Möjligheten till att ersätta fysiska arkiv med e-arkiv beror på bland annat upphandling och utveckling av e-arkiv men också beslut om bevarande och revidering av informationshanteringsplaner för enheterna som pågår. När de är fastställda kan arbetet med att gallra befintliga fysiska arkiv och flytta över till e-arkiv påbörjas. Det finns därför ett initialt större behov av arkivlokaler som sedan väntas minska.

7.4 Serviceförvaltningen

Serviceenämnden ansvarar för:

- Förvaltning av egendom, det vill säga kommunens byggnader, anläggningar, parker med mera.
- Lokalförsörjning genom att till kommunfullmäktige lägga fram förslag till lokalförsörjningsplan på kort och lång sikt.
- Internpost, in- och utgående post samt post mellan kommunala enheter, dock inte digital post.
- Kommungemensam IT-verksamhet.
- Övrig internservice så som lokalvård, kostverksamhet, bemanningsverksamhet, vaktmästeritjänster och allmän verksamhetsservice samt tillhandahållande av fordon för kommunens behov.

Serviceförvaltningens verksamheter:

- Verksamhet fastighet som består av tre enheter. Lokalförsörjningsenheten, Drift- och underhållsenheten samt Park- och anläggningsenheten.
- IT-enheten som ansvarar för drift, utveckling och support av kommunens verksamhetssystem, nätverk, datorer, telefoner och läsplattor.
- Verksamhetsservice består av tre serviceenheter med ansvar för lokalvård, vaktmästeri och fordon.
- Verksamhet kost består av 37 kök där man tillagar och bereder måltider för skolor, förskolor och särskilda boenden i Ale kommun.

Samlad bedömning av lokalbehov:

Den övergripande bedömningen är att förvaltningen som helhet har balans mellan tillgång och behov av lokaler, dock med undantag för nedan:

- Kommunens IT-enhet är idag placerad i Alafors. För att skapa en sammanhållen förvaltning är en samlokalisering av administrativ personal önskvärd på sikt.
- Ett flertal av serviceförvaltningens befintliga lokaler är tillfälliga lösningar där lokalerna på sikt kommer att rivras eller nyttjas till annan verksamhet.
- I takt med att kommunen växer är det viktigt att bevaka och löpande analysera kapaciteten på serviceverksamheternas lokaler, exempelvis kapaciteten på befintliga tillagningskök, mottagningskök, matsalar och personalutrymmen.

7.5 Socialförvaltningen

Socialnämnden ansvarar för verksamhetsområdena funktionsstöd, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt myndighet och specialiststöd.

I nämndens ansvar ingår också kommunens tillsyn och tillståndsverksamhet enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen, flyktningmottagande, kommunala arbetsmarknadsfrågor samt färdtjänst och bostadsanpassning.

I lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (1§) anges att varje kommun ska planera bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjning genomförs.

Socialnämnden har det grundläggande ansvaret för att människor med särskilda behov får bra bostäder, anpassade efter deras behov. Ansvaret är förtydligt i Socialtjänstlagen (SoL) och i Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Utöver ansvaret för bostäder ansvarar nämnden för en mängd verksamhet som behöver ändamålsenliga lokaler för att kunna tillgodose medborgarnas behov på bästa sätt och för att tillförsäkra medarbetare en god arbetsmiljö.

Till största del är de lokaler som socialnämnden nyttjar för sina verksamheter externt ägda lokaler. Rikshem AB är den största fastighetsägaren, men även Alebyggen AB, Fastighets AB Balder samt Svenska Stenhus äger några av nämndens verksamhetslokaler och boenden.

Nämnden är även beroende av tillgången på framför allt hyresrätter i kommunen för exempelvis sociala kontrakt, flyktningfamiljer och äldre som behöver ett mer tillgängligt boende.

7.5.1 Särskilt boende för äldre

Särskilt boende är en boendeform för den som har stora behov av omvårdnad och som inte längre kan bo kvar i sin vanliga bostad trots omfattande hjälp eller där behoven inte kan tillgodoses på annat sätt. Det finns tre former av särskilda boenden i Ale kommun; Demensboende, Somatiskt boende och Psykiatriskt boende.

I kommunen finns idag fem särskilda boenden:

- Fridhem, Surte, 30 bostäder
- Backavik, Nödinge, 40 bostäder
- Björkliden, Alafors, 32 bostäder
- Klockareängen, Skepplanda, 40 bostäder
- Garverivägen, Älvängen 35 bostäder + 15 används för korttidsvistelse

Totalt finns ca 180 bostäder inom Ale kommuns särskilda boenden.

I dagsläget bedömer dock förvaltningen att tillgången till lägenheter och platser inom särskilt boende täcker behovet för åren fram till år 2028.

I kommunens södra delar, söder om Nödinge, finns idag endast ett särskilt boende, Fridhem, med totalt 30 platser. Fridhem är i behov av renovering, samtidigt som marken inte är exploateringsbar och därmed finns behov att både ersätta och utöka.

Ett nytt särskilt boende i de södra kommundelarna har planerats sedan 2021. Projektet har nyligen gått in i projekteringsfas och beräknas stå klart under år 2028. Boendet planeras ha ca 60 platser, vilket innebär en utökning med 30 platser.

Klockarängens boende i Skepplanda är av äldre standard med konstaterade renoveringsbehov och köken i lägenheterna bedöms inte motsvara dagens standard.

Hyresavtalet för klockarängen löper ut i december 2031. Förvaltningens bedömning är att ett det finns behov av ett särskilt boende i de norra kommundelarna med ca 80 platser. Boendet föreslås ersätta nuvarande Klockarängens 48 platser samt utöka antal platser med ca 30 platser.

7.5.2 Bostad med särskild service för personer med funktionsvariation

Det finns två former av bostad med särskild service för personer med funktionsvariation; gruppboende och serviceboende. Utöver dessa boendeformer finns en insats inom LSS som benämns annan särskilt anpassad bostad.

I kommunen finns idag följande gruppboenden:

- Skepplandavägen hus 1, Skepplanda, 6 platser
- Skepplandavägen hus 2, Skepplanda, 6 platser
- Krokstorp hus 1, Älvängen, 5 platser
- Krokstorp hus 2, Älvängen, 5 platser + 1 i enskilt boende
- Björklövsvägen, Älvängen, 6 platser
- Klöverstigen, Nödinge, 6 platser
- Kärrvägen vån 1, Nol, 6 platser
- Kärrvägen vån 2, Nol, 6 platser

Dessutom finns dessa serviceboenden:

- Fyrklövergatan, Nödinge, 13 platser (varav 8 i satellitlägenheter)
- Klockarevägen, Nödinge, 12 platser
- Kontakten, Älvängen, 10 platser
- Surtehöjd, Surte, 8 platser
- Änggatan i Älvängen, 5 platser

Särskilt boende för personer med funktionsvariation enligt SoL:

Änggatan, 16 platser + satellitlägenheter 1 platser samt 2 korttidsplatser.

Surtehöjds serviceboende kommer att hösten 2024 att ersättas med ett boende på Danska vägen i Surte. Det nya boendet kommer att ha 14 platser. Som ett alternativ till nybyggnad, skulle

insatsen Bostad med särskild service (BmSS) kunna verkställas genom att kommunen får tillgång till fler samlade lägenheter i det ordinära bostadsbeståndet.

Det är viktigt att verksamheten samverkar med olika fastighetsägare tidigt i planeringsprocessen för nya bostadsområden.

Sammantaget ser verksamheten ett behov av 30-50 nya boendeplatser/lägenheter de kommande tio åren och då kanske främst först under den senare delen av analysperioden, alltså från 2029 och framåt.

Behovet bedöms vara svårt att fastställa då det bland annat kan påverkas av om socialförvaltningen kan få brukare i kommunala kontrakt i stället på för på boende och om några av våra äldre brukares platser blir tillgängliga.

7.5.3 Daglig verksamhet för personer med funktionsvariation

Insatsen daglig verksamhet är en av LSS-lagens tio insatser och riktar sig till personer som omfattas av personkrets 1 och 2 enligt 1§ LSS, är 18-67 år och som inte redan arbetar eller studerar. Syftet med LSS är att personer med omfattande funktionsvariationer ska kunna leva som andra och tillsammans med andra, detta gäller inte minst inom området arbete och sysselsättning.

Stor del av daglig verksamhet bedrivs på uppdrag av kommunens övriga verksamheter i deras lokaler.

De målgrupper som medför ett lokalbehov är gravt kognitivt funktionsnedsatta, med omfattande fysisk funktionsvariation, personer med grav autism och personer med förvärvad hjärnskada. Dessa personer finns idag på Vikadamm, Ale Seniorcentrum, Industrigruppen och på Gården Krokstorp.

Daglig verksamhet har kunnat både samla och utöka sin verksamhet på Vikadamm; men har behov av dels lokaler anpassade för verksamheten, dels ytterligare lokaler då antalet verkställda beslut inom daglig verksamhet både har ökat de senaste åren och väntas fortsätta öka de kommande åren. Detta till följd av befolkningsökning, nya boenden och att fler unga från särskolan förväntas få beslut om daglig verksamhet framgent.

Kommande behov är 30 platser inom fem år och ytterligare 30 platser år sex till tio.

7.5.4 Korttidsvistelse och korttidstillsyn

På korttidsverksamheten inom Ale kommun finns det möjlighet för barn och ungdomar med funktionsvariation att få beslut om korttidstillsyn och korttidsvistelse verkställd. Insatsen kan erbjudas både som social träning och miljöombyte eller som avlastning för anhöriga. Syftet med vistelsen är att barnen/ungdomarna ska ges möjlighet till socialt umgänge samt att familjen ska ges avlastning. Korttidsverksamheten finns på Korttidshemmet i Nödinge samt på Korttidshemmet i Älvängen.

På 1-5 års sikt kommer verksamheten behöva ytterligare utrymme och lokaler eftersom den målgruppen växer. Kommande behov är cirka tio platser för korttidsvistelse inom fem år och ytterligare cirka tio platser för korttidstillsyn inom fem år.

7.5.5 Träffpunkt och boendestöd

Treklöverns träffpunkt för Alebor med psykisk ohälsa har idag lokaler i Nol. Lokalen upplevs av många svår att ta sig till. För att öka tillgängligheten till verksamheten skulle en lokalisering i Älvängen eller Nödinge vara bättre.

Boendestödet har idag en lokal på Ale Seniorcentrum i Älvängen. Personalantalet har, från det att man flyttade in i nuvarande lokal, utökats och väntas öka ytterligare de kommande åren.

Dessa verksamheter skulle med fördel kunna samlokaliseras, då samverkan mellan verksamheterna är stor.

Kommande behov är en lokal för träffpunktsverksamhet och kontorslokaler för cirka 25 personer.

7.5.6 IFO – individ- och familjeomsorg

Inom IFO möter verksamheten behov av bostäder för olika målgrupper; ensamkommande barn som uppnått ålder 18 till 21 år, vuxna nyanlända som anvisas kommunen enligt bostättningslagen, personer som av olika anledningar är i behov av akut skydd och/eller jourboende (till exempel på grund av våld i nära relation), bostadslösa som är i behov av akutboende (så kallat tak över huvudet) samt personer som av olika anledningar så som exempelvis missbruk, har behov av nämndens stöd för att kunna återgå till eget boende från bostadslöshet.

Idag disponerar IFO jourlägenheter, referenslägenheter, lägenheter för sociala kontrakt.

Kommunen har ingått ett avtal med Alebyggen för att säkerställa ett visst antal lägenheter årligen för socialförvaltningens olika målgrupper, bland annat för de invånare som är i behov av socialt kontrakt eller som ingår i målgruppen för Bostad Först.

Kommande behov:

Lägenheter för utslussning av ensamkommande som uppnår myndighetsålder, 2 lägenheter / år de närmaste 5 åren

Lägenheter för familjer (anknytningsinvandring), 5 stora lägenheter / år de närmaste 5 åren

Lägenheter för ensamhushåll, vuxna nyanlända, 10 små lägenheter / år de närmaste 5 åren

Bostad 1, 3-5 lägenheter /år de närmaste 5 åren

Jourboende, 2 lägenheter /år de närmaste 5 åren

Referenslägenhet, 4 lägenheter /år de närmaste 5 åren

7.5.7 Verksamhetsområde Myndighet och specialiststöd

Verksamhetsområdet Myndighet och specialiststöd sitter i kontorslokaler i seniorcentrum i Älvängen, i Nödinge kommunhus samt IFO-huset i Nödinge.

Dessa verksamheter bedöms växa, hur mycket är idag oklart. Lokalbehovet i form av total yta inom verksamhetsområdet bedöms för närvarande vara hanterat. Men ett arbete pågår med syftet att optimera användandet av verksamhetslokalerna.

7.5.8 Ordinärt boende, hemtjänstens personal

Antal personer med hemtjänst har ökat de senaste åren och fortsätter att öka, även om prognoser visar på en svagare ökning de kommande åren. Samtidigt bor de äldre kvar längre innan de flyttar till särskilt boende och har därmed ett ökat behov. Därmed kommer sannolikt också behovet av hemtjänst att öka framöver, särskilt i områden som expanderar och där byggande sker mer intensivt. Som en följd effekt kommer även behovet av personal inom verksamheten att öka framgent vilket ställer krav på lokaler som är anpassade både vad gäller behov och storlek för personalgrupper.

Behovet av hemtjänst ökar framför allt i Älvängen och socialförvaltningen arbetar med att optimera användandet av sina lokaler så långt som möjligt. Dock behöver personalens utrymmen i samband med byggnation eller anpassningar av redan befintliga lokaler beaktas både utifrån nuläge, men även utifrån att vissa verksamheter växer.

7.6 Utbildningsförvaltningen

Utbildning utgör en av de viktigaste grundpelarna för att bygga ett demokratiskt samhälle. Förskola och skola ska ge barn och elever förutsättningar att utveckla förmågor, kunskaper och färdigheter och i samarbete med hemmen främja den harmoniska utvecklingen till ansvars-kännande samhällsmedlemmar.

Utbildningsnämndens verksamhet regleras bland annat av skollagen, läroplaner och Skolverkets författningssamling. Nämnden ansvarar för offentlig skolutbildning inom samtliga skolformer och verksamheter. Verksamheten är organiserad i utbildningsförvaltningen och till kärnverksamheten finns följande stödverksamheter; enheten för flerspråkighet (idag lokaliserad på Kyrkbyskolan); barn- och elevhälsa (idag lokaliserade i Alafors kommunhus samt gamla Älvängensskolan); utveckling samt administration och ledning (idag lokaliserade i gamla Älvängensskolan).

7.6.1 Placeringsområden

Utbildningsnämnden har tagit beslut om nya placeringsområden, UBN.2022.106 § 41. Därefter har kommunfullmäktige beslutat att den fortsatta planeringen av skola i Nol/Alafors sker under förutsättningen två skolor varav en på Himlaskolans tomt i Alafors och en på befintlig skoltomt i Nol samt att servicenämnden skulle planera för byggstart på Himlatomten så snart det var möjligt, KS.2022.667 § 23. Med anledning av kommunfullmäktiges beslut om två skolor i Alafors/Nol behöver beslutet om placeringsområden revideras. Tidplanen för verkställande av nya placeringsområde tas fram i samverkan med serviceförvaltningen utifrån möjligheterna att tillskapa nya elev- och förskoleplatser på andra orter. Det kan innebära att förändringar kommer att träda i kraft under flera år och att befintliga skolupptagningsområden och nya placeringsområden förekommer parallellt under en övergångsperiod.

7.6.2 Förskola

Från och med höstterminen 2025 har Ale kommun 23 förskolor samt pedagogisk omsorg i Älvängen och Skepplanda. Inom verksamheten finns också en familjecentral med öppen förskola. Fristående förskolor i kommunen är Paradiset, Noas ark, Alkotten, Kristallen och Barnkullen. Fristående pedagogisk omsorg i kommunen finns i Surte och Bohus i form av är Ekolek.

2024 års befolkningsprognos visar återigen nedskrivna antal barn i förskoleåldern vilket indikerar ett vikande behov av förskoleplatser de närmaste åren. Från år 2029 kommer behovet åter att öka. Ökningen sker framför allt i Älvängen och Nödinge grundas på att det i dessa orter finns stora andelar barnfamiljer och planerad byggnation av bostäder.

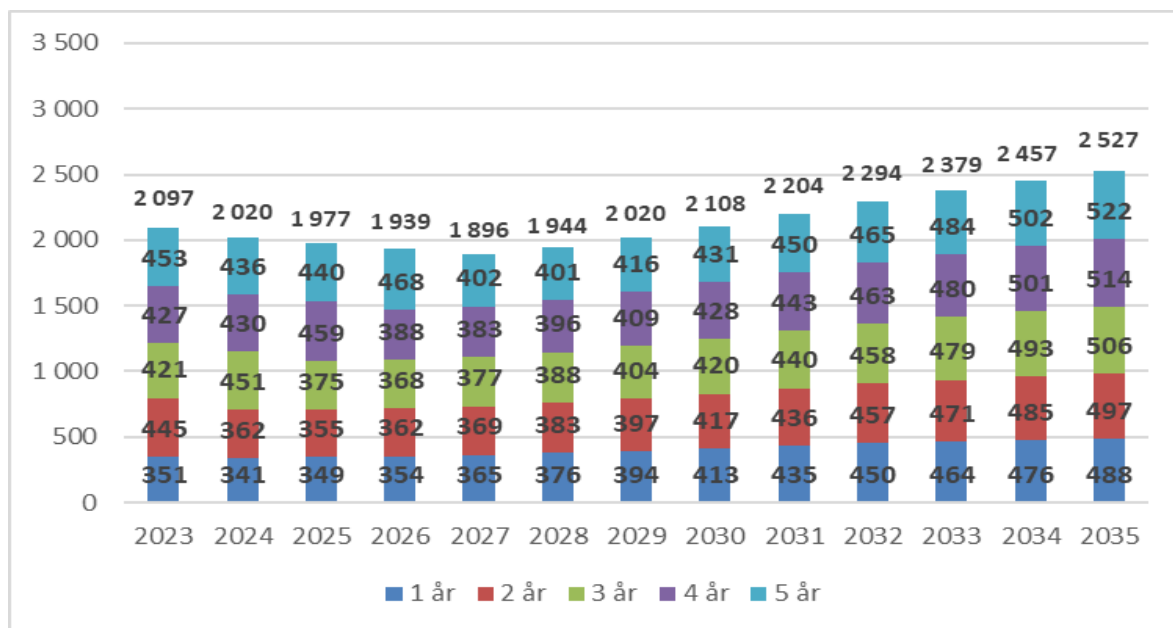

Diagram Befolkningsprognos 2024-2035, barn 1-5 år

Inledningsvis visar diagrammet att behovet av förskoleplatser i kommunen som helhet är tillfredsställt till och med år 2029 när befolkningstillväxten prognostiseras öka igen. Utan tillkommande platser kommer det, baserat på placeringar, att saknas knappt 500 platser år 2035. Då prioriteringar av kommande projekt pågår har någon kapacitetsökning i form av ny-, om- eller tillbyggnation inte inkluderats, därmed tydliggörs behovet av ökad kapacitet bättre.

Med anledning av den svaga befolkningstillväxten i närtid har utbildningsförvaltningen fått i uppdrag från utbildningsnämnden att under 2025 dimensionera lokaler (och personal) till att motsvara det lägre antalet barn. Beräkningen som gjorts är att det förväntas 122 färre barn i förskolan under 2025.

7.6.3 Förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, fritidshem och fritidsklubb

Den obligatoriska verksamheten inom utbildningsnämndens ansvar består av 13 registrerade skolenheter, inklusive anpassad grundskola. Dessutom har utbildningsnämnden inom verksamhetsområdet ansvar för förskoleklass, fritidshem och fritidsklubb. Från läsåret 26/27 blir förskoleklass eventuellt åk 1 i en 10-årig grundskola och anpassad grundskola enligt ett förslag från regeringen.

7.6.4 Grundskola

Skolans och därmed utbildningsnämndens uppdrag innebär att utbildningen ska vara likvärdig och att alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet.

I Ale kommun finns kommunala grundskolor på sju olika orter. Fyra orter erbjuder skola F-6 och tre orter erbjuder skola F-9. Dessutom finns Alafors fria som drivs i egen regi och är en F-9 skola. Totalt finns 5 235 platser i kommunen. Det är viktigt att poängtera att antalet elevplatser

avgörs av ett flertal parametrar, bland annat antal klassrum, tillgång till specialsalar, ventilation och att siffran därmed innehåller ett relativt stort mått av osäkerhet. Det finns skolenheter där det inte går att öka antal elever i befintliga lokaler eller skapa fler klassrum men andra där det är möjligt. Förutom klassrum, grupprum, specialsalar och platser i matsal behövs då mer utrymme för personal, skollledning, mötesmöjligheter och elevhälsa. Utbildningsförvaltningen behöver närmare utreda möjliga om, och i så fall hur, ett effektivare resursutnyttjande är möjligt.

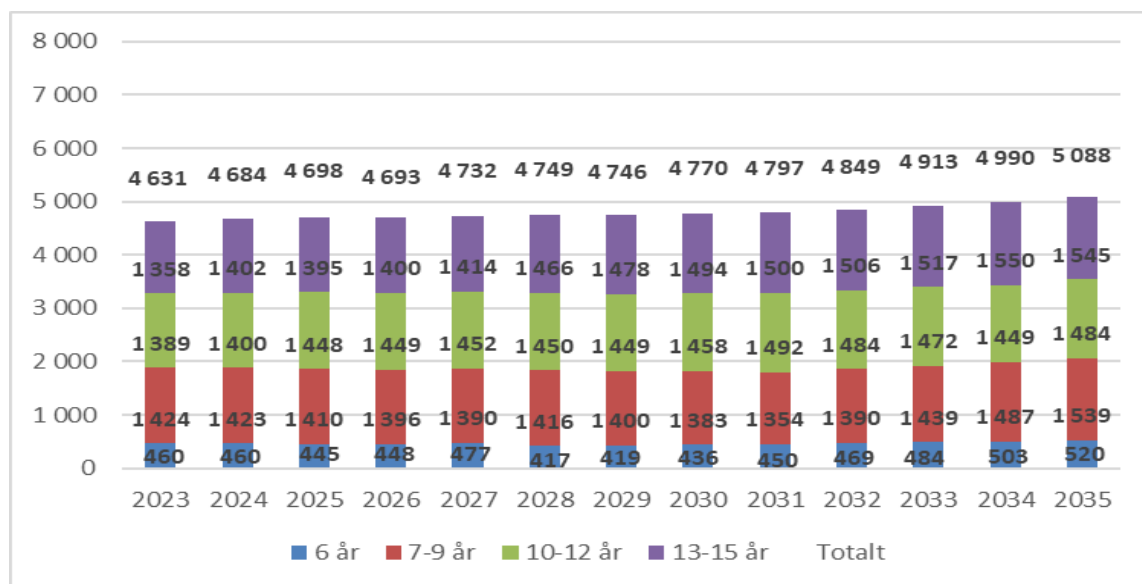

Diagram Befolkningsprognos 2024-2035, barn 6-15 år.

Befolkningsprognosen visar att antal barn i grundskoleåldrarna, om än haltande, över hela prognosperioden långsamt kommer att öka. Nödinge är det område som väntas öka mest.

7.6.5 Gymnasium

Den som har slutat grundskolan eller motsvarande utbildning får börja i gymnasieskolan senast vårterminen det år då hen fyller 20 år. Ale kommun anordnar utbildning för elever som inte är behöriga till nationella program i gymnasieskolan, så kallade introduktionsprogram. Utbildningen inom introduktionsprogram syftar till förberedelser till annan gymnasial utbildning eller till arbetsmarknaden. Våren 2024 fattade kommunfullmäktige beslut KF 2024/81, KF § 81, om att till höstterminen 2025 erbjuda nationella program på Ale gymnasium. Det innebär att de invånare i Ale kommun som tillhör målgruppen och är behöriga till nationellt program från och med då kan erbjudas det inom kommunen.

Ale gymnasium kommer vid årsskiftet 2024/2025 flytta in i nya lokaler i Alafors i det tidigare kommunhuset efter genomförda anpassningar.

Det är svårt att prognosticera elevunderlaget på lång sikt eftersom det bland annat styrs av nationella beslut, samarbete mellan kommuner och andra verksamheter, sålda platser till Lilla Edets kommun (våren 2024 hade Lilla Edet 16 elever på Ale gymnasium) och hur många platser som Ale kommun köper av annan huvudman.

Beräkningar som gjorts visar att det kommer att finnas plats för de teoretiska programmen i årskurs 1, läsår 2025/2026 och årskurs 1 och 2, läsår 2026/2027. I årskurs 3, läsår 2027/2028, beräknas dock behov eventuellt finnas av att utöka klassrum och uppehållsytor.

IMY (yrkesutbildning), inklusive vuxenutbildning, har verksamhet i Nol och i Komvux lokaler i Alafors.

I Alafors finns utbildningar för Vård och omsorg samt Barn och fritid.

7.6.6 Vuxenutbildning

Den kommunala vuxenutbildningen är en viktig funktion i Ale kommuns arbetsmarknadsstrategi. Ansvar består idag av den kommunala vuxenutbildningen med uppdrags- och påbyggnadsutbildningar, utbildning i svenska för invandrare, yrkesutbildningar lokalt och regionalt inom GR samt särskild utbildning för vuxna. Därutöver även yrkespaket (IMY) på gymnasial nivå tillsammans med Ale gymnasium/IM. Lilla Edets kommun köper SFI undervisning av Ale kommun, vilket innebär en näst intill dubblering av antalet elever. Vissa utbildningar som Ale kommun inte kan erbjuda köps in av externa aktörer och kommuner. Komvux i Ale arbetar aktivt med att minska den del av verksamheten som upphandlas av andra aktörer.

Komvux har idag lokaler i Himlaskolan, Alafors. Lokalerna är idag i princip fullt utnyttjade i och med utökning av SFI och IMY och antalet grupprum är begränsat. Arbetsrummen är trånga och fullt utnyttjade med flera personer per rum. Det saknas arbetsrum för biträdande rektor och konferensrum då det tidigare fått göras om till arbetsrum. Lokalerna är i behov av invändigt underhåll och på sikt avveckling. Komvux regionala yrkesutbildning för anläggningsarbetare har behov av praktikyta för stensättning i närområdet till befintlig lokal i Nol, eller på annan plats.

Med ändamålsenliga lokaler för Komvux skulle Ale kommun kunna utöka sitt erbjudande av kurser och utbildningar och följa riktningen mot mer undervisning i lokal regi samt utveckla det nystartade LärCentrum genom att bland annat erbjuda studieplatser till Alebor som studera på annan ort eller på distans.

8 Uppföljning

Under den här rubriken följer vi upp vad som har hänt under det år som gått sedan den senaste lokalförsörjningsplanen.

8.1 Surte

I Surte på Danska vägen färdigställs under hösten ett serviceboende med 14 platser. Beräknad inflytt är november 2024. Det nya boendet kommer att ersätta Surtehöjd som har 8 platser.

Det nya serviceboendet som ska stå klart i november 2024. Foto: Glenn Andersson

8.2 Nödinge

I början av året påbörjades arbetet med att ställa om Nödinge kommunhus och Järnkantoret till ett förnyat arbetssätt – aktivitetsbaserat. Detta har möjliggjort att tre kommunhus blivit två. Samhällsbyggnadsförvaltningen som suttit i Alafors kommunhus har tillsammans med delar av socialförvaltningen samt redovisning flyttat till Nödinge. I augusti 2024 togs kommunhuset och Järnkantoret i bruk efter att alla anpassningar var genomförda.

Förskolan Vitklövergatan har tomställts då antalet nyfödda är lågt i kommunen. Arbetet med att hitta annan/andra hyresgäster pågår.

I förskolan på Rödklövergatan, som tidigare tomställd, har Fritidsbanken flyttat in och samnyttjar lokalerna med Arbetsmarknads- och försörjningsenheten samt Fältenheten på Ale fritid. Den nya lokalytan i Nödinge har möjliggjort en utveckling av Fritidsbankens verksamhet och antalet besökare har ökat sedan flytten från Älvängen.

8.3 Alafors

Nya lokaler för Ale gymnasium byggs nu i det som varit Alafors kommunhus. Gymnasiet kommer från hösten 2025 att erbjuda ett utökat antal program och har vuxit ur sina nuvarande lokaler i Älvängen. Inflytt i de nya lokalerna beräknas till vårterminsstart 2025.

Ny F-6 skola i Alafors. Under hösten kommer Himlaskolan att rivas för att ge plats för en ny skola efter beslut i kommunfullmäktige, KS 2022.667 § 23. Under byggnationstiden kommer undervisningen att ske i tillfälliga paviljonger på Himlaskolans tomt. Skolan beräknas stå klar för att tas i bruk 2027.

8.4 Älvängen

I Kronaskolan har lokalanpassningar genomförts för att tillgodose skolans behov av ytterligare klassrum. Detta har möjliggjorts genom att två förskoleavdelningar flyttat ut då barnunderlaget sjunkit. Lokalanpassningarna stod klara till höstterminens start 2024.

Vid Aroseniussskolan har ytterligare klassrum i paviljong kommit till för att tillgodose skolans utökade behov. Dessutom har ytterligare anpassningar genomförts inom skolan genomförts för att skapa mer yta i matsalen, ett klassrum till och en ny uppehållsyta för eleverna. Detta i väntan på att en ny skola ska stå klar.

Älvängensskolan har anpassats för att ge plats åt utbildningsförvaltningens administrativa personal, cirka 30 personer, vilka har flyttat från Nödinge kommunhus.

8.5 Akuta behov

Akuta behov hanteras i kommunens lokalfunktionsgrupp. Lokalfunktionsgruppens uppdrag är att undersöka möjligheten till tillfälliga lösningar för behov av lokaler genom till exempel samnyttjande, att se över kommunens lokalbank och att om möjligt ta tomställda lokaler i bruk. En tillfällig lösning på ett akut behov kan även vara del av en lösning på ett mer permanent behov.

Lokalfunktionsgruppen leds av lokalförsörjningsenheten inom serviceförvaltningen och består även av representanter från utbildningsförvaltningen, kommunledningsförvaltningen, socialförvaltningen och drift- och underhåll.

9 Samtliga behov

Kommunövergripande

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställe	Lokalisering	Kommentar
KS-KF	Kulturverksamhet	Scener/spelplatser		Skepplanda, Älvängen, Bohus och Surte	
KS-KF	Fritid	Anpassade idrottshallar		Älvängen, Nol och Surte	I samband med planerade omny- och tillbyggnad av skolområden
KS-KF	Fritid	Simhall/badhus			Att utreda behov
KS-KF	Föreningsrådet i Ale	Aktivitets-hus för kultur-föreningar			Behov och lokalisering att utreda
KS	Säkerhetsenheten	Försvarsdepartementets utredning kan ge att ett utökat lokalbehov uppstår beroende på omDispositionering av befintliga skyddsrum			
SBN	Infra	Lagerutrymme för skyltar			Samlokalisering med driftkontor
SBN	Renhållning	Placering av farmartank			Samlokalisering med driftkontor
SBN	Renhållning	Utrymme för sopkärl			Samlokalisering med driftkontor
SBN	Driftkontor	40 platser	2025		(Parken 16,5 platser)
SBN	Övrigt	Arkivlokaler som uppfyller kraven	2030-2035		
SERN	Lokalvård	Områdeskontor för driftpersonal	Närtid	Centralt	Ersätta nuvarande tillfälliga lokaler, ev i samlokalisering för SERN och SBN
SERN	Fordon	Områdeskontor för driftpersonal	Närtid	Centralt	Se ovan
SERN	Vaktmästeri	Områdeslokal för driftpersonal	Närtid	Centralt	Se ovan

SERN	Park och anläggning	Områdeslokal för driftpersonal	Närtid	Centralt	Se ovan
SN	Daglig verksamhet	30 platser år 1-5 30 platser år 6-10	2026-2035		Beroende på utveckling av Vikadamm. Uppskattat behov 60 platser på tio år.
SN	IFO Lägenheter för utslussning av ensamkommande som uppnår myndighetsålder	10 lägenheter år 1-5	2026-2035		
SN	Lägenheter för familjer (anknytningsinvandring)	25 lägenheter år 1-5	2026-2035		Stora lägenheter
SN	Lägenheter för ensamhushåll, vuxna nyanlända	50 lägenheter år 1-5	2026-2035		Små lägenheter
SN	Lägenheter till Bostad 1 (B1)	15-25 lägenheter år 1-5	2026-2035		
SN	Lägenheter för jourboende	10 lägenheter år 1-5	2026-2035		
SN	Lägenheter till referenslägenheter	20 lägenheter år 1-5	2026-2035		
SN	Ordinärt boende	Bostäder			Fortsatt stimulering för byggande av tillgängliga bostäder i centrumnära lägen

SN	Verksamhetslokaler	Främst hemtjänst samt SSK, rehab samt boendestöd	2026		Dessa verksamheter bedöms växa. Oklart om en del kan placeras i ett nytt kommunhus. Hemtjänsten behöver utgå från kommunens olika orter.
----	--------------------	--	------	--	--

Surte

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
KS-KF	Kulturverksamhet	Utställningslokal		Surte	Vision Glasbruket
KS-KF	Öppen Ungdom	Mötesplats		Surte/Bohus	
UN	Förskola	68 platser	2031	Surte	2035 – 90 platser
UN	Skola F-6	44 platser	2031	Surte	2035 – 63 platser

Bohus

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
KS-KF	Öppen ungdom	Mötesplats		Surte/Bohus	
KS-KF	Föreningsrådet i Ale	Aktivitets- och kulturlokal		Bohus	
SN	Särskilt boende	60 platser	2028	Bohus	Ersätter Fridhem som har 30 platser samt utökning med 30 platser
UN	Förskola	18 platser	2025	Bohus	2035 -46 platser
UN	Skola F-9	91 elevplatser	2031	Bohus	2035 -131 elevplatser

Nödinge

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
KS-KF	Bibliotek	Nytt huvudbibliotek		Nödinge	Kan inrymmas i framtida kommunhus
KS-KF	Kulturskola	Verksamhetsanpassningar för ”Kulturskolans hus i huset”		Nödinge	Lokalisering Ale Kulturrum
KS-KF	Kultur	Utställningslokal		Nödinge	Framtida kommunhus
KS-KF	Kultur	Lokal för förvaring av konst		Nödinge	Ale Kulturrum
KS-KF	Fritid	Lokaler för kampsport		Nödinge	Detaljplan Nödinge 38:2
KS-KF	Fritid	Idrottshall		Nödinge	Att utreda behov
KS-KF	Öppen ungdom	Mötesplats		Nödinge	
KS-KF	Fritid	Lokal för Fritidsbanken		Nödinge	Lokal i Nödinge efter rivning av Rödklövern
SERN	Samtliga	Administrativa lokaler	2031	Nödinge	Ersättningslokaler för Järnkontoret
SERN	Kost	Förråd	Snarast	Nödinge	Kan eventuellt lösas i ett gemensamt driftsförråd SERN-SBN
SERN	Drift och underhåll	Områdeskontor för driftpersonal inkl personutrymmen, mötesrum, tvätthall, maskinförvaring, verkstad, förråd och laddplatser för fordon	I närtid	Nödinge	Lokalbehov för att ersätta nuvarande tillfälliga lokaler samt lokaler som ligger på mark för kommande exploateringar. Eventuellt i samlokalisering för SERN-SBN mm.
SN	Korttids vistelse	10 platser år 1-5	2027	Nödinge	

SN	Korttids-tillsyn	10 platser år 1-5	2027	Nödinge	
UBN	Förskola	29 platser	2029	Nödinge	2035- 224 platser
UBN	Skola F-6	6 matplatser	2032	Nödinge	2035 -84 matplatser

Nol/Alafors/Starrkärr

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
KS-KF	Fritid	Ny klubblokal Nolängens IP		Nol	Att utreda behov
KS-KF	Öppen ungdom	Lokal för mötesplats		Nol	En större central mötesplats som alternativ till flera mindre
UBN	Förskola	43 platser	2024	Alafors/S,K,R	2035 – 99 platser
UBN	Förskola	37 platser	2024	Alafors/Ryd	2035 – 92 platser
UBN	Förskola	6 platser	2024	Starrkärr/Kilanda	2035 – 7 platser
UBN	Skola F-6	1 plats	2032	Nol	2035 – 71 elevplatser

Älvängen

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
KS-KF	Bibliotek	Lokal för Älvängens meröppna bibliotek		Älvängen	Detaljplan Älvängen centrum
KS-KF	Kulturskola	Anpassad lokal för kulturskolans verksamhet		Älvängen	Aroseniusområdet
KS-KF	Öppen ungdomsverksamhet	Lokal för mötesplats		Älvängen	

SN	Funktionsstöd	Bostad med särskild service LSS 35-50 lgh	2029-2034	Älvängen	Behovet bedöms vara svårt att fastställa då det bland annat kan påverkas av om socialförvaltningen kan få brukare i kommunala kontrakt i stället för på boende och om några av våra äldre brukares platser blir tillgängliga.
SN	Särskilt boende	80 platser	2030-2031	”Norra kommundelen”	Önskvärt är att när hyresavtalet går ut för Klockarängen att boendet ersätts. 70-80 platser innebär en utökning med ca 30 platser
UBN	Skola 7-9	2028 - 19 elevplatser		Älvängen	2035 – 33 elevplatser

Skepplanda

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
UBN	Förskola	2024 – 16 platser		Skepplanda/Hålanda	2035 – 59 platser
UBN	Förskola	2026 – 1 plats		Skepplanda	2035 – 55 platser
UBN	Skola F-3	2034 – 6 elevplatser		Skepplanda	2035 – 17 elevplatser
UBN	Skola 4-6	2029 – 5 elevplatser		Skepplanda	2035 – 0 elevplatser

Alvhem

Nämnd	Verksamhet	Behov	Färdigställande	Lokalisering	Kommentar
UBN	Förskola	2024 – 8 förskoleplatser		Alvhem	2035 – 35 förskoleplatser

